BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. Wilno, dn. 25 listopada 1930 roku. **354.**

T r e ś ć   n u m e r u:

----ooOoo----

§

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

"Lietuvos Aidas" o konjunkturach zbożowych.

"Lietuvos Aidas" Nr.266 z dn.21.XI.1930 r. Art.p.t."Cieszyć się czy smucić z powodu niskich cen zboża". Streszczenie:

Dobry urodzaj spowodował obniżenie cen zboża nietylko na rynku światowym, lecz i litewskim. Ceny są o wiele niższe, niż po złym urodzaju. Skarżą się wszyscy, że tania jest pszenica, żyto, owies, jęczmień i t.d. Dziwnem jest, iż niemało ludzi uskarża się na taniość chleba. Pod adresem tych ludzi niedawno jeden ksiądz powiedział bardzo słuszną naukę. Przypomniał on im te czasy niedalekiej przeszłości, gdy ludzie szli pieszo dziesiątki kilometrów np. od Wilna do Poniewieża, aby otrzymać chociaż mały woreczek żyta czy innego zboża. Nikt wówczas się skarżył, że chleb jest tani. Wszyscy się cieszyli, że jako tako otrzymuje się go. Teraz, gdy chleb jest bardzo tani, ludzie narzekają w inny sposób: dlaczego zboże takie tanie, dlaczego niema co robić z chlebem? W ten sposób przekonał on wszystkich, że trzeba się cieszyć z powodu taniości chleba, a nie narzekać.

Kwestja cen chleba i zboża jest dzisiaj bardzo aktualna w większości krajów Europy i Ameryki. Ceny obniżyły się w Ameryce o 20 %, a gdzieniegdzie o 40, w Anglji o 23, w Niemczech natomiast wobec polityki agrarnej i ochrony cen w drodze wysokich ceł, ceny zboża są o 30 % wyższe, niż przed wojną. Niemcy nawołują do prowadzenia gospodarki hodowlanej kosztem gospodarki zbożowej. Naszem zdaniem, podobna polityka jest celowa. Nasi rolnicy są również tego samego zdania. Nawet posiadając więcej ziemi, rolnicy nie skarżą się na niskie ceny zboża. Wiedzą oni, że obecnie nie zboże, lecz bydło, daje gospodarstwu dochód. Rolnicy ci cieszą się nawet, że zboże jest tanie i że można niem dobrze odkarmić swe bydło. Dobrze odżywiane krowy dają o wiele więcej mleka, a i na mięso sprzedać je łatwiej. Kury niosą więcej jaj, świnie nietylko zdatne są na konsumcję miejscową, lecz i na eksport. To też nadwyżka zboża jest na miejscu. Należy tylko racjonalnie prowadzić gospodarkę hodowlaną. Eksport zboża może dać krajowi raczej straty, niż zysk. Takie jest zdanie naszych praktycznych rolników. Coprawda, gospodarka zbożowa z powodu nieracjonalnych metod pracy, kosztuje nas drogo. Gdy jednak rolnicy przekonają się, że przechodząc przez bydło, zboże dobrze im się opłaci, będą oni, jak dawniej, zwracali większą uwagę na produkcję zboża.

Z powyższego wynika, że z dobrego urodzaju trzeba się tylko cieszyć, a nie skarżyć się na taniość zboża. Należy umiejętnie zużyć te dary przyrody, a zysk będzie pewny. Mierząc na miarę państwową, szczególnie ze względu na stan niezamożny, dobrze jest, iż główny produkt spożywczy - chleb, jest tani i że wszystkim go wystarcza. Z drugiej strony, nasi rolnicy zrozumieją znaczenie dobrej gospodarki hodowlanej i będą się starali o odpowiednią paszę dla bydła. Zaczną oni mniej siać żyta i pszenicy, zwracając większą uwagę na koniczynę, łąki i ogrody.-

Porównanie cen litewskich i amerykańskich.

"Rytas" Nr.264 z dn.19.XI.1930 r.

Poniższa tabela daje obraz porównawczy cen niektórych towarów w Stanach Zjednoczonych i Litwie:

Nazwa towarów.		Cena w Litwie w marcu 1930r.	~~Transport~~ ubezpieczenie i cło.	Ceny w Ameryce w kwietniu 1930 r. Hurt.	Detal.
Wołowina	klg.	dol.0,20	dol.0,08	dol.0,29	dol.0,35-60.
Baranina	"	0,20	0,08	0,30	0,35-60
Wieprzowina	"	0,33	0,05	0,34	0,45.
Szynki	"	0,35	0,05	0,22	0,35-40
Bekony	"	0,35	0,05	0,23	0,45-60
~~Szynki~~ Kiełbasy	"	0,45	0,05	0,45	0,70-80
Masło niesolone	"	0,65	0,16	0,35	0,60-665
" solone	"	0,55	0,16	0,32	0,45-50
Sery	"	0,15	0,09	0,25	0,40-50
Jaja	12 szt.	0,16	0,12	0,30	0,45-60
Borowiki	klg.	1,60	0,12	1,50	2 - 3 - 4.
Cukierki	"	0,35	0,085	0,50	
Miód	"	0,29	0,05	0,25	0,35-50
Groch	100 funt.	1,60	2,50	7,50	9,75
Mąka żytnia	" "	1,70	0,75	5,50	7,50
" pszenna	" "	4,20	1,30	8,00	11,0
Różne wyroby lniane	1 metr	0,25	0,11	0,60	1,00

Tabelka ta, z niektóremi specjalnemi zmianami i uzupełnieniami wykazuje, iż niektóre towary litewskie w Ameryce pod względem ceny mogą konkurować z towarami miejscowemi. Należy ustalić odpowiednie ceny i wówczas towaryby te znalazły szerszy rynek. Na towary luksusowe wśród wychodźców litewskich w Ameryce trudno znaleść nabywców. Większość ich szuka niskich cen. Przy ustalaniu cen należy brać pod uwagę życie i warunki ekonomiczne wychodźców. Trudno zachęcać ich do kupna szynki albo kiełbasy z pobudek patrjotycznych. W celu opanowania rynku litewskiego w Ameryce eksporterzy powinni być bardzo ostrożni, wszystko dobrze obmyśleć i przewidzieć. Bez racjonalnych obliczeń ekonomicznych towary litewskie na rynku wychodźczym spotka fiasco i zamknie ten rynek na przyszłość. Lepiej obniżyć ceny i mniej potrzebne wydatki, niż ceny te podnosić i utracić dobry rynek. Nie należy również zapominać, że zysk daje nietylko wysoka cena, lecz i ilość sprzedanych towarów. I o wiele lepiej i patrjotyczniej jest sprzedać 10 funtów i zarobić dolara, niż sprzedać jeden funt i zarobić również dolara. Należy wystrzegać się również jeszcze jednego błędu. W przekonaniu, że Amerykanie są bardzo zamożni, nasi eksporterzy ustalają niekiedy zbyt wysokie ceny. Należałoby tego unikać i ustalić mniejwięcej takie ceny, jak i dla miejscowych podobnych towarów.-

Z b i o r y k a r t o f l i . Według danych oficjalnych, zbiory kartofli w roku bieżącym są znacznie mniejsze od zeszłorocznych. Przeciętnie z jednego hektara otrzymano 222 centnary, podczas gdy w roku ubiegłym zbiory z hektara wynosiły 281 ct. Ogółem w roku bieżącym otrzymano 1.800.000 tonn kartofli, wobec 1.960.000 w roku ubiegłym. Najlepszy urodzaj kartofli był w roku bieżącym w powiatach: Wyłkowyskim, Rakiskim i Kłajpedzkim /zgórą 250 cnt. z hektara. Najgorszy /poniżej 200 cent./ - w powiatach: Kowieńskim, Marjampolskim, Rosieńskim, Sejneńskim, Trockim i Jezioroskim.- Niemało kartofli w roku bieżącym zgniło.- Przeciętnie w całej Litwie zgniło około 5 % kartofli.-

H a n d e l L i t w y z p o s z c z e g ó l n e m i k r a j a m
W ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy r.b. Litwa wywiozła zagranicę i kupiła zagranicą na sumę 234 milj.lt. Według poszczególnych krajów obrót ten przedstawia się następująco:

Kraje.	Wywieziono.	Wwieziono.
Belgja	3,3	5,4
Czechosłowacja	0,8	13,1
Danja	3,3	3,8
Anglja	44,7	18,2
Estonja	0,3	2,4
Włochy	0,3	4,7

Kraje.	Wywieziono.	Wwieziono.
Łotwa	17,5	10,0
Holandja	4,6	8,9
Francja	1,7	6,7
Rosja sowiecka	1,6	10,0
Finlandja	0,0	1,2
Szwecja	3,6	6,2
Stany Zjednoczone	2,3	11,9
Niemcy	141,7	113,4
Polska	0,1	7,2
Inne kraje	8,8	10,1

W y w ó z m a s ł a . Od 10-go do 15-go listopada z Litwy wywieziono 1.559 beczułek masła i 3.640 cent.bekonów do Anglji.-

Ś w i a d e c t w a p o c h o d z e n i a d l a t o w a r ó w . Departament handlu podał do wiadomości, iż ptactwo żywe i bite, wliczając gołębie, zboże i jego derywaty, cukier, melasa, drzewo zwykłe, za wyjątkiem drzewa gumowego, w kawałkach do 2 i pół metrów długości, przeznaczone na masę papierową, klej i żelatyna, oleina i stearina, kwas oleinowy i stearynowy, od 25 listopada r.b. będą do Francji wpuszczane tylko ze świadectwami pochodzenia.-

P o d r o ż e n i e m a s ł a . W pierwszej połowie bieżącego miesiąca "Pienocentras" płacił za masło: Ia gatunku - 5,70 lt. za kilogram, Ib - 5,60 lt., II - 5,50 lt., III - 5,30 lt. Eksportowano 1.658 beczułek i 4 skrzynie. Na rynku jaj podaż się zmniejszyła i płacono za dziesiątek jaj od 2,10 do 2,90 lt.-

G a t u n k o w a n i e z i e m i . Prace nad gatunkowaniem ziemi w Litwie zaczęto w 1926 r. Do rozgatunkowania było 4.438.700 ha ziemi. W 1926 r. rozgatunkowano 984,942 ha, w 1927 r. - 445.869 ha, w 1928 - 454.659 ha, w 1929 r. - 545.679 ha. Ogółem - 2.591.256 ha. Ponieważ mierniczy przy podziale na osady rozgatunkowali również 160.107 ha, więc zostaje ~~do rozgatunk~~ 1.847.444 ha. W roku bieżącym nad gatunkowaniem ziemi pracuje około 60 specjalistów. Rozgatunkowano jej w roku bieżącym 620.000 ha i prace w powiatach: Birżańskim, Możejkowskim, Sejneńskim i Jezioroskim, zostaną zakończone. Jeżeli każdy rok pracowałoby po 60 specjalistów, w 1932 r. gatunkowanie ziemi w całej Litwie zostałoby zakończone.-

S a d z e n i e l a s u . W 1929 r. obszar sadzenia i zasiewania lasu stanowił 603 ha. Zasadzono 432 ha kosztem 60.645 lt. Przeciętnie zasianie każdego hektara kosztowało 35 lt., zasadzenie - 65 lt. Za samowolny wyrąb lasu spisano 25.448 protokułów. Z tej liczby 8.646 osób pociągnięto do odpowiedzialności sądowej, reszta pokryła straty dobrowolnie.-

K l a s y r o l n i c z e . Przy szkołach początkowych w Litwie wprowadzono około 200 klas rolniczych. Nauka w nich rozpoczyna się w październiku-listopadzie, kończy się w kwietniu. W klasach wykłada się rolnictwo, hodowlę bydła, ogrodnictwo, pszczelnictwo, arytmetykę i t.d. Na wiosnę odbywają się prace praktyczne i egzaminy. Nauka jest bezpłatna. Do klas przyjmuje się kandydatów ze świadectwem ukończenia szkoły początkowej, lub umiejących pisać i liczyć chłopców i dziewcząt od 12 lat.-

N o w a s z k o ł a r o l n i c z a . Izba Rolnicza w Jeziorosach otwarła nową szkołę rolniczą. Do szkoły przyjmuje się kandydatów ze świadectwem ukończenia szkoły powszechnej.-

B u d o w a t a r t a k u . W pobliżu Jezioros buduje się nowy tartak, przystosowany specjalnie do obróbki różnych desek.-

37